

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/352

av 15. februar 2017

om opprettelse av en ramme for levering av havnetjenester og felles regler om økonomisk innsyn i havner

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 100 nr. 2,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen⁽²⁾,

etter den ordinære regelverksprosedyren⁽³⁾ og

(¹) EUT C 327 av 23.9.2015, s. 111.

(²) EUT C 114 av 15.4.2014, s. 57.

(³) Europaparlamentets holdning av 14. desember 2016 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 23. januar 2017.

ut fra følgende betraktninger:

- 1) En full integrering av havner i sammenhengende transport- og logistikkjeder er nødvendig for å bidra til vekst og for at det transeuropeiske transportnett og det indre marked skal kunne brukes mer effektivt og fungere bedre. Dette forutsetter moderne havnetjenester som bidrar til effektiv bruk av havner og gunstige forhold for investeringer for å utvikle havner i tråd med nåværende og framtidige transport- og logistikkraft.
- 2) Havner bidrar til europeiske industriers konkurranseevne på lang sikt på verdensmarkedene, samtidig som de skaper merverdi og sysselsetting i alle kystdistrikter i Unionen. For å kunne møte de utfordringene sjøtransportsektoren står overfor, og for å forbedre transport- og logistikkjedenes effektivitet og bærekraft, er det viktig at tiltakene for administrativ forenkling fastsatt i kommisjonsmeldingen av 23. mai 2013 med tittelen «Ports: an engine for growth», gjennomføres parallelt med denne forordning.
- 3) I sin melding av 3. oktober 2012 med tittelen «Single Market Act II – Together for new growth» minnet Kommisjonen om at sjøtransportens attraktivitet er avhengig av at havnetjenestene er tilgjengelige, effektive og pålitelige, og at det er nødvendig å ta opp spørsmål om innsyn i offentlig finansiering og havneavgifter, samt tiltak for administrativ forenkling i havner, og å gjennomgå begrensningene for levering av tjenester i havner.

- 4) Forenklet adgang til markedet for havnetjenester og innføring av økonomisk innsyn og uavhengighet for sjøhavner vil forbedre kvaliteten og effektivitet av de tjenestene som tilbys til havnebrukere og bidra til gunstigere forhold for investeringer i havner, og dermed bidra til å redusere kostnadene for transportbrukere og til å fremme nærskipfart og bedre integrasjon av sjøtransport med jernbane, innlands vannveier og veitransport.
 - 5) Forenklingen av tollprosedyrene kan gi betydelige økonomiske fordeler for sjøhavner med hensyn til konkurransevne. For å fremme rettferdig konkurranse og redusere tollformalitetene, er det viktig at vedkommende myndigheter i medlemsstatene følger en hensiktsmessig og effektiv risikobasert tilnærming. I denne forbindelse er det nødvendig at Kommisjonen vurderer behovet for passende tiltak for å redusere meldingsformalitetene i sjøhavner og bekjempe illojal konkurranse.
 - 6) Fastsettelse av klare rammer med gjennomsiktede, rettferdige og ikke-diskriminerende bestemmelser om finansiering av og vederlag for havneinfrastruktur og havnetjenester, spiller en viktig rolle for å sikre at havnens egen forretningsstrategi og investeringsplaner og, dersom det er relevant, den overordnede rammen for nasjonal havnepolitikk, overholder konkurransereglene fullt ut. Særlig vil innsyn i de økonomiske forbindelsene gi mulighet for en rettferdig og effektiv kontroll av statsstøtte, og dermed hindre markedsvridding. For dette formål oppfordret Rådet i sine konklusjoner av 5. juni 2014 Kommisjonen til å utrede retningslinjene for statsstøtte til sjøhavner, for å sikre rettferdig konkurranse og en stabil rettslig ramme for investering i havner.
 - 7) Den absolutt største delen av Unionens sjøtrafikk passerer gjennom sjøhavner i det transeuropeiske transportnett, som er opprettet ved Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1315/2013⁽¹⁾. For å oppnå målet med denne forordning på en forholdsmessig måte uten å pålegge andre havner unødige byrder, bør denne forordning få anvendelse på sjøhavner i det transeuropeiske transportnett, som hver for seg spiller en betydelig rolle for det europeiske transportsystemet, enten fordi de hver for seg håndterer mer enn 0,1 % av samlet gods eller samlet antall passasjerer i EU, eller fordi de forbedrer den regionale tilgjengeligheten til øyområder eller randområder. Denne forordning bør imidlertid gi medlemsstatene mulighet til å beslutte om denne forordning skal anvendes på sjøhavner i det samlede nett som ligger i de mest fjernliggende regionene. Medlemsstatene bør også ha mulighet til å innføre unntak for å unngå å legge uforholdsmessige administrative byrder på disse sjøhavnene i det samlede nett, hvis årlige godstrafikk ikke berettiger full anvendelse av denne forordning.
 - 8) Lostjenester på åpent hav har ingen direkte innvirkning på effektiviteten i havner, ettersom de ikke brukes til direkte innseiling og utseiling fra havner, og de behøver derfor ikke å omfattes av denne forordning.
 - 9) Denne forordning bør ikke på noen måte berøre medlemsstatenes eiendomsrettsordninger som gjelder sjøhavner, og bør gi mulighet for ulike havnestrukturer i medlemsstatene.
 - 10) Denne forordning innfører ikke en bestemt modell for forvaltningen av sjøhavner og berører ikke på noen måte medlemsstatenes myndighet til å levere, i samsvar med unionsretten, ikke-økonomiske tjenester av allmenn interesse. Ulike modeller for havneforvaltning er mulig, forutsatt at rammene for levering av havnetjenester og felles regler om økonomisk innsyn som er fastsatt i denne forordning, overholdes.
-
- (1) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1315/2013 av 11. desember 2013 om unionsretningslinjer for utviklingen av et transeuropeisk transportnett og om oppheying av beslutning nr. 661/2010/EU (EUT L 348 av 20.12.2013, s. 1).
- 11) I samsvar med de allmønne prinsippene i traktatene bør leverandører av havnetjenester stå fritt til å levere sine tjenester i sjøhavner som omfattes av denne forordning. Det bør imidlertid være mulig å fastsette visse vilkår for utøvelsen av denne friheten.
 - 12) Denne forordning bør ikke begrense havneadministrasjonens eller vedkommende myndighets mulighet til å innføre en avgiftsordning, så lenge havneinfrastrukturvederlagene som betales av operatørene av fartøyene eller av lasteiere, er gjennomsiktede, særlig lett identifiserbare og ikke-diskriminerende, og bidrar til å opprettholde og utvikle infrastruktur og serviceanlegg og til levering av tjenester som er nødvendige for å utføre eller forenkle transportvirksomhet i havneområdet og på vannveiene som fører til de havnene som hører inn under havneadministrasjonens myndighetsområde.

- 13) For å skape en effektiv, sikker og miljømessig forsvarlig havneforvaltning, bør havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet kunne kreve at leverandører av havnetjenester kan godtgjøre at de oppfyller minstekravene for å levere tjenesten på en hensiktsmessig måte. Disse minstekravene bør begrenses til et klart definert sett av vilkår i den grad disse kravene er gjennomsiktede, objektive, ikke-diskriminerende, forholdsmessige og relevante for levering av havnetjenesten. I samsvar med de generelle målene i denne forordning bør minstekravene bidra til høy kvalitet på havnetjenestene og ikke føre til markedshindringer.
- 14) Det er viktig at alle leverandører av havnetjenester, på anmodning fra havneadministrasjonen, er i stand til å dokumentere sin evne til å betjene et minste antall fartøyer og stille nødvendig personale og utstyr til rådighet. De bør anvende de relevante bestemmelsene og reglene, herunder gjeldende arbeidsrett og relevante tariffavtaler samt kvalitetskravene for den berørte havnen.
- 15) Når det skal avgjøres om en leverandør av havnetjenester oppfyller kravene til god vandel, bør vedkommende myndighet eller havneadministrasjonen vurdere om det foreligger eventuelle tungtveiende grunner til å betvile havnetjenesteleverandørens pålitelighet, for eksempel dommer eller sanksjoner for alvorlige straffbare forhold, eller alvorlige overtredelser av gjeldende unionsrett og nasjonal rett.
- 16) Medlemsstatene bør kunne kreve at de sosial- og arbeidsrettslige forpliktelsene for driften av havnetjenestene i den berørte havnen, overholdes.
- 17) Medlemsstatene bør underrette Kommissjonen før det treffes en eventuell beslutning om å pålegge et flaggkrav for fartøyer som hovedsakelig brukes til buksering og fortøyning. En slik beslutning bør være ikke-diskriminerende og bygge på gjennomsiktede og objektive grunner, og bør ikke innføre uforholdsmessige markedshindringer.
- 18) Når det kreves at minstekravene skal være oppfylt, bør prosedyren for tildeling av rett til å tilby havnetjenester være gjennomiktig, objektiv, ikke-diskriminerende og forholdsmessig, og gi leverandørene av havnetjenester mulighet til å begynne leveringen av sine havnetjenester innen rimelig tid.
- 19) Etersom havner er avgrensede geografiske områder, kan antallet leverandører av havnetjenester i visse tilfeller være underlagt begrensninger med hensyn til mangel på grunn eller områder ved vann, havneinfrastrukturens kjennetegn eller havnetrafikkens art, eller behovet for å sikre en sikker eller miljømessig bærekraftig havnedrift.
- 20) Enhver begrensning av antallet leverandører av havnetjenester bør være klart og objektivt begrunnet og bør ikke innføre uforholdsmessige markedshindringer.
- 21) Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet bør offentliggjøre sin hensikt om å gjennomføre en utvelgingsprosedyre for levering av en havnetjeneste, herunder på internett, og eventuelt også i *Den europeiske unions tidende*. Slik offentliggjøring skal inneholde informasjon om utvelgingsprosedyren, fristen for innlevering av anbud, relevante tildelingskriterier samt informasjon om hvordan de relevante dokumentene som er nødvendige for å utarbeide en søknad, kan innhentes.
- 22) For å sikre innsyn og likebehandling bør endringer av bestemmelsene i en kontrakt i dens gyldighetstid anses å utgjøre en ny tildeling av en kontrakt når de gjør at kontraktens art blir vesentlig forskjellig fra den opprinnelige kontrakten, og derfor viser at partene har til hensikt å reforhandle vesentlige vilkår i kontrakten.
- 23) Denne forordning bør ikke berøre medlemsstatenes rett til å pålegge forpliktelser til å yte offentlige tjenester i forbindelse med havnetjenester.
- 24) Unionen har et stort utvalg av sjøhavner med ulike modeller for organiseringen av havnetjenester. Det vil derfor ikke være hensiktsmessig å innføre en enhetlig modell. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet bør kunne begrense antallet leverandører av en bestemt havnetjeneste, dersom det er berettiget av én eller flere grunner.

- 25) Artikkel 34 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/25/EU⁽¹⁾ fastsetter at kontrakter som gjør det mulig å utøve visse typer virksomhet, ikke skal omfattes av dette direktiv dersom medlemsstaten eller oppdragsgiverne kan dokumentere at den aktuelle virksomheten i medlemsstaten der den utøves, er utsatt for direkte konkurranse på markeder der adgangen ikke er begrenset. Prosedyren for å fastslå om dette er tilfellet bør være den som er fastsatt i artikkel 35 i direktiv 2014/25/EU. Dersom det gjennom denne prosedyren er fastslått at en havnesektor eller delsektor, sammen med sine havnetjenester, er direkte utsatt for slike konkurranse, er det derfor hensiktsmessig at den ikke er underlagt reglene om begrensning av markedsadgangen i henhold til denne forordning.
- 26) Med mindre det gjelder et unntak med hensyn til konkurransemarkedet, bør enhver hensikt om å begrense antallet leverandører av havnetjenester offentliggjøres på forhånd av havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet, og den bør være velbegrunnet, slik at de berørte partene får mulighet til å uttale seg.
- 27) Dersom havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet tilbyr havnetjenester selv eller gjennom en juridisk selvstendig enhet som den direkte eller indirekte kontrollerer, bør det treffes tiltak for å unngå interessekonflikter og sikre en rettferdig og gjennomsliktig markedsadgang til havnetjenester når antallet havnetjenesteleverandører er begrenset. Slike tiltak kan blant annet skje ved å betro vedtakelsen av beslutningen om å begrense antallet leverandører av havnetjenester til en vedkommende nasjonal myndighet som er uavhengig av havneadministrasjonen eller av vedkommende myndighet.
- 28) Muligheten til å innføre minstekrav og begrense antallet leverandører av havnetjenester som medlemsstatene fortsatt har, bør ikke hindre dem i å sikre ubegrenset frihet til å levere tjenester i deres havner.
- 29) Prosedyren for utvelgning av leverandører av havnetjenester og resultatet av den bør offentliggjøres og være ikke-diskriminerende, gjennomsliktig og åpen for alle berørte parter.
- 30) Det eneste som kan begrunne anvendelsen av forpliktelsen til å yte offentlige tjenester som fører til en begrensning av antallet leverandører av havnetjenester, bør være hensynet til offentlighetens interesse for å sikre adgang til havnetjenesten for alle brukere, tilgjengeligheten av havnetjenester året rundt, en overkommelig pris for havnetjenesten for en viss kategori av brukere, havnedriftens sikkerhet eller miljømessige bærekraft samt territorial utjevning.
- 31) Selv om forpliktelser til å yte offentlige tjenester er fastsatt og pålagt av nasjonale myndigheter, bør en generell forpliktelse fastsatt i unionsretten eller nasjonal rett til at en havn uten forskjellsbehandling eller hindring tar imot ethvert fartøy som fysisk er i stand til å anløpe havnen og fortøye, ikke forstås som en forpliktelse til å yte offentlig tjeneste i henhold til denne forordning.
- (1) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/25/EU av 26. februar 2014 om innkjøp foretatt av enheter som driver virksomhet innenfor vann- og energiforsyning, transport og posttjenester, og om oppheving av direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 av 28.9.2014, s. 243).
- (2) Kommisjonsbeslutning av 20. desember 2011 om anvendelsen av artikkel 106 nr. 2 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte på statsstøtte i form av godtgjøring for offentlig tjenesteyting til visse foretak som er blitt tillagt oppgaven å utføre tjenester av allmenn økonomisk betydning (EUT L 7 av 11.1.2012, s. 3).
- (3) Kommisjonsforordning (EU) nr. 360/2012 av 25. april 2012 om anvendelse av artikkel 107 og 108 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte på bagatelmessig støtte til foretak som yter tjenester av allmenn økonomisk betydning (EUT L 114 av 26.4.2012, s. 8).
- 32) Denne forordning bør ikke være til hinder for at vedkommende myndigheter kan gi erstatning for tiltak som er truffet i forbindelse med oppfyllelsen av forpliktelser til å yte offentlige tjenester, forutsatt at slik erstatning er i samsvar med gjeldende regler for statsstøtte. Når forpliktelser til å yte offentlige tjenester anses som en tjeneste av allmenn økonomisk betydning, er det nødvendig å sikre samsvar med kommisjonsbeslutning 2012/21/EU⁽²⁾ og kommisjonsforordning (EU) nr. 360/2012⁽³⁾, samt overholdelse av Kommisjonens melding av 11. januar 2012 med tittelen «European Union framework for State aid in the form of public service compensation».
- 33) Dersom det finnes flere leverandører av havnetjenester, bør havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet ikke forskjellsbehandle leverandører av havnetjenester, og særlig ikke til fordel for et foretak eller et organ som den selv har en interesse i.

- 34) Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet bør ha mulighet til å beslutte om de vil levere havnetjenester selv eller overlate leveringingen av slike tjenester direkte til en intern operatør. Når det foreligger en begrensning av antallet leverandører av havnetjenester, bør leveringingen av havnetjenester av interne operatører begrenses til bare den havnen eller de havnene der disse interne operatørene ble utpekt, unntatt når det gjelder et unntak med hensyn til konkurransemarkedet.
- 35) Medlemsstatene bør fortsatt ha myndighet til å sikre tilstrekkelig sosial trygghet for personale hos foretak som tilbyr havnetjenester. Denne forordning bør ikke påvirke anvendelsen av sosialrettslige og arbeidsrettslige regler i medlemsstatene. Det bør presiseres at i tilfeller der rådsdirektiv 2001/23/EF⁽¹⁾ ikke får anvendelse, og inngåelse av en havnetjenestekontrakt fører til bytte av leverandør av havnetjenester, bør havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet likevel kunne kreve at rettighetene og pliktene til den avtroppende leverandøren av havnetjenester, som følge av en arbeidsavtale eller et arbeidsforhold som foreligger på tidspunktet for byttet, overdras til den nyutnevnte leverandøren av havnetjenester.
- 36) Når tiltakene fastsatt i denne forordning medfører behandling av personopplysninger, bør slik behandling utføres i samsvar med gjeldende unionsrett, særlig europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679⁽²⁾.
- 37) I en kompleks og konkurranseutsatt sektor som for eksempel havnetjenester, er grunnopplæring samt etter- og videreutdanning av personale av avgjørende betydning for å sikre tjenestenes kvalitet og for å verne havnearbeidernes helse og sikkerhet. Medlemsstatene bør derfor sikre at leverandører av havnetjenester gir tilstrekkelig opplæring til sine ansatte.
- 38) I mange havner benyttes det offentlige kontrakter for å gi leverandører av godshåndterings- og passasjertjenester adgang til markedet. Den europeiske unions domstol har bekreftet at vedkommende myndigheter er bundet av prinsippene om innsyn og likebehandling ved inngåelse av slike avtaler. Derfor bør medlemsstatene, selv om kapittel II i denne forordning ikke bør få anvendelse på levering av godshåndterings- og passasjertjenester, fortsatt stå fritt til å anvende reglene i kapittel II på disse to typene av tjenester eller beholde sin eksisterende nasjonale rett om markedsadgang i forbindelse med godshåndterings- og passasjertjenester, samtidig som de overholder hovedprinsippene som er fastsatt i Domstolens rettspraksis.
- 39) Uten at det berører Unionens konkurranseregler bør denne forordning ikke påvirke medlemsstatenes rett til eventuelt å regulere vederlagene for å unngå at det tas for høye vederlag for havnetjenester, dersom situasjonen på markedet for havnetjenester er slik at det ikke kan oppnås effektiv konkurranse.
- 40) Uten at det berører Unionens konkurranseregler bør denne forordning ikke påvirke medlemsstatenes rett til eventuelt å regulere vederlagene for å unngå at det tas for høye vederlag for havnetjenester, dersom situasjonen på markedet for havnetjenester er slik at det ikke kan oppnås effektiv konkurranse.

(1) Rådsdirektiv 2001/23/EF av 12. mars 2001 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om ivaretagelse av arbeidstakernes rettigheter ved

overdragelse av foretak, bedrifter eller deler av foretak eller bedrifter (EFT L 82 av 22.3.2001, s. 16).

(2) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679 av 27. april 2016 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger og om oppheving av direktiv 95/46/EF (generell personvernforordning) (EUT L 119 av 4.5.2016, s. 1).

(3) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/16/EF⁽³⁾ gir dessuten losene i oppgave å innberette til

vedkommende myndigheter åpenbare avvik som kan være til fare for at fartøys sikkerhetsnavigasjon eller som kan utgjøre en trussel mot eller skade havmiljøet. Dersom sikkerhetsforholdene tillater dette, er det viktig at alle medlemsstater oppmuntrer til bruk av sertifikater for losdispensasjon eller tilsvarende ordninger, for å forbedre effektiviteten i havnene, særlig for å stimulere nærskipfarten. For å unngå mulige interessekonflikter mellom slike funksjoner i offentlighetens interesse og forretningsmessige hensyn, bør ikke kapittel II i denne forordning få anvendelse på losing. Medlemsstatene bør imidlertid fortsatt stå fritt til å anvende kapittel II på losing. Dersom de beslutter å gjøre det, bør Kommissjonen underrettes om dette, for å sikre formidling av relevante opplysninger.

- 41) Finansielle forbindelser mellom sjøhavner som mottar offentlige midler og leverandører av havnetjenester på den ene side, og offentlige myndigheter på den annen side, bør åpnes for innsyn for å sikre like konkurransevilkår og unngå markedsvridding. I denne forbindelse bør denne forordning utvide prinsippene om innsyn i økonomiske forbindelser som er fastsatt i kommisjonsdirektiv 2006/111/EF⁽¹⁾, til andre kategorier av mottakere, uten at det berører virkeområdet for nevnte direktiv.
- 42) Regler om innsyn i økonomiske forbindelser bør innføres i denne forordning for å hindre illojal konkurranse mellom havner i Unionen, særlig ettersom havnene i det transeuropeiske transportnett er berettiget til å søke om EU-finansiering gjennom Ordningen for et sammenkoplet Europa, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1316/2013⁽²⁾.
- 43) For å sikre like konkurransevilkår og innsyn i tildelingen og bruken av offentlige midler og for å unngå markedsvridding, er det nødvendig å pålegge havneadministrasjonen som mottar offentlige midler, når den også opptre som tjenesteleverandør, plikt til å føre regnskap for offentlig finansiert virksomhet som utøves i egenskap av havneadministrasjon, atskilt fra regnskap for virksomhet som utøves på konkurransemessig grunnlag. Under alle omstendigheter bør det sikres samsvar med reglene for statsstøtte.
- 44) For å sikre innsyn når en havn eller et annet foretak utfører mudring innenfor et havneområde, bør regnskapet for mudring holdes atskilt fra regnskapet for annen virksomhet.
- 45) Uten at det berører unionsretten og kommisjonens rettigheter, er det viktig at Kommisjonen fastslår, i god tid og i samråd med alle berørte parter, hvilke offentlige investeringer i havneinfrastruktur som hører inn under virkeområdet for kommisjonsforordning (EU) nr. 651/2014⁽³⁾ (forordning om alminnelige gruppeunntak), og hvilken infrastruktur som ikke hører inn under virkeområdet for statsstøtte, samtidig som det tas hensyn til den ikke-økonomiske arten av visse typer infrastruktur, herunder atkomst- og forsvarsinfrastruktur, forutsatt at de er tilgjengelige for alle potensielle brukere på like og ikke-diskriminerende vilkår.
- 46) Havnetjenestevederlag som innkreves av leverandører av havnetjenester innenfor rammen av forpliktelsen til å yte offentlige tjenester samt vederlag for lostjenester som ikke er utsatt for effektiv konkurranse, kan medføre en større risiko for prismisbruk i tilfeller der det foreligger et monopol. For disse tjenestene bør det opprettes ordninger for å sikre at vederlagene fastsettes på en gjennomiktig, objektiv og ikke-diskriminerende måte og står i forhold til kostnaden for den tjenesten som leveres.
- 47) For at havneinfrastrukturvederlagene skal være effektive, bør vederlagene i hvert enkelt havn fastsettes på en gjennomiktig måte i samsvar med havnen egen forretningsstrategi og investeringsplaner og, dersom det er relevant, med de allmenne kravene fastsatt innenfor rammen av den berørte medlemsstatens generelle havnepolitikk.
- 48) Denne forordning bør ikke påvirke havnenes og deres kunders rett til eventuelt å avtale kommersielt fortlørlige rabatter. Denne forordning bør ikke som mål å kreve at offentligheten eller tredjeparter informeres om slike rabatter. Imidlertid bør havneadministrasjonen i tillegg offentliggjøre standardvederlag før det foretas en prisdifferensiering.
- 49) Det bør være tillatt med variasjon i havneinfrastrukturvederlagene for å fremme nærskipfart og tiltrekke fartøyer hvis transportvirksomhet, særlig offshore- eller landbasert sjøtransportvirksomhet, viser miljøprestasjoner, energieffektivitet eller karboneffektivitet som er bedre enn gjennomsnittet. Dette bør bidra til å nå miljø- og klimapolitiske mål og til en bærekraftig utvikling av havnen og dens omgivelser, særlig ved å bidra til å redusere miljøbelastningen av fartøyer som anløper og ligger i havnen.

(1) Kommisjonsdirektiv 2006/111/EF av 16. november 2006 om innsyn i medlemsstatenes økonomiske forbindelser med offentlige foretak samt om økonomisk innsyn i visse foretak (EUT L 318 av 17.11.2006, s. 17).

(2) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1316/2013 av 11. desember 2013 om etablering av Ordningen for et sammenkoplet Europa, om endring av forordning (EU) nr. 913/2010 og om oppheving av forordning (EF) nr. 680/2007 og (EF) nr. 67/2010 (EUT L 348 av 20.12.2013, s. 129).

(3) Kommisjonsforordning (EU) nr. 651/2014 av 17. juni 2014 om endring av visse støttekategoriers forenlighet med det indre markedet i henhold til administrasjonens og lovgivningsmyndighetens minst offentliggjøre standardvederlag før det foretas en prisdifferensiering.

- 50) Avhengig av havnens økonomiske strategi, arealplanlegging eller handelspraksis og, dersom det er relevant, den berørte medlemsstatens generelle havnepolitikk, kan variasjonen i havneinfrastrukturvederlagene føre til at vederlagene settes til null for visse kategorier av brukere. Slike kategorier av brukere kan omfatte blant annet hospitalskip, fartøyer på vitenskapelige, kulturelle eller humanitære oppdrag, slepebåter og flytende serviceutstyr i havnen.
- 51) Kommisjonen bør i samarbeid med medlemsstatene utarbeide retningslinjer for felles klassifiseringskriterier for fartøyer med henblikk på frivillige miljøavgifter, samtidig som det tas hensyn til internasjonalt anerkjente standarder.
- 52) Det er nødvendig å sikre at havnebrukere og andre berørte parter rådspørres om viktige spørsmål knyttet til sunn utvikling av havnen, dens avgiftspolitik, dens resultater og dens evne til å tiltrekke og generere økonomisk virksomhet. Slike viktige spørsmål omfatter samordning av havnetjenester innenfor havneområdet, effektive forbindelser til opplandet og effektiviteten av de administrative prosedyrene i havnene, samt miljøspørsmål. Slike samråd bør ikke berøre eventuell annen særlig kompetanse knyttet til disse spørsmålene, samt medlemsstatenes mulighet til å holde disse samrådene på nasjonalt plan. Havneadministrasjonen bør særlig rådføre seg med havnebrukere og andre berørte parter om havneutviklingsplaner.
- 53) For å sikre en korrekt og effektiv anvendelse av denne forordning, bør medlemsstatene sikre at det finnes en effektiv prosedyre for å behandle klager.
- 54) Medlemsstatenes myndigheter bør samarbeide ved klagebehandling i tvister som omfatter parter som er etablert i forskjellige medlemsstater, og bør utveksle generell informasjon om behandling av klager for å fremme en ensartet anvendelse av denne forordning.
- 55) Ettersom målene for denne forordning, som er å sikre en ramme for levering av havnetjenester samt en passende ramme for å tiltrekke nødvendige investeringer i alle sjøhavner i det transeuropeiske transportnett, ikke kan oppnås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene på grunn av havnenes og den tilknyttede sjøfartvirksomhetens europeiske dimensjon eller deres internasjonale og tverrnasjonale karakter, men derfor på grunn av behovet for like konkurransevilkår i Europa bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 56) EUs komité for sosial dialog i havnesektoren gir partene i arbeidslivet en ramme for å utvikle en felles tilnærming til sosiale utfordringer knyttet til arbeidslivsrelasjoner i havnen, herunder arbeidsvilkår, helse- og sikkerhetsspørsmål, krav til opplæring og faglige kvalifikasjoner. Denne rammen bør utvikles, særlig i lys av den markedsbaserte og teknologiske utviklingen, og bør gjøre sektoren mer attraktiv for unge arbeidstakere og kvinnelige arbeidstakere, samtidig som det tas hensyn til viktigheten av å verne konkurransevilkårene til europeiske sjøhavner og fremme gode arbeidsvilkår. Med full respekt for partene i arbeidslivets uavhengighet, samtidig som det tas hensyn til den teknologiske utviklingen og framskrittene innen transportlogistikk, oppfordres EUS komité for sosial dialog i havnesektoren til å utarbeide retningslinjer for utvikling av opplæringskrav for å forebygge ulykker på arbeidsplassen, og å sikre høyest mulig nivå av helse og sikkerhet for havnearbeidere. Partene i arbeidslivet bør også utforske forskjellige modeller for organisering av arbeidet i sjøhavner, som sikrer arbeidsplasser av høy kvalitet og sikre arbeidsvilkår samt håndterer svingningene i etterspørselen etter havnearbeid. Det er viktig at Kommisjonen støtter og letter arbeidet for EUS komité for sosial dialog i havnesektoren.
- 57) Denne forordning er forenlig med de grunnleggende rettigheter og prinsipper som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I

FORMÅL, VIRKEOMRÅDE OG DEFINISJONER

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. Denne forordning fastsetter følgende:
 - a) En ramme for levering av havnetjenester.
 - b) Felles regler om økonomisk innsyn og om havnetjenestevederlag og havneinfrastrukturvederlag.
2. Denne forordning får anvendelse på levering av følgende kategorier av havnetjenester («havnetjenester»), enten innenfor et havneområde eller på vannveien til havnen:
 - a) Bunkring.
 - b) Godshåndtering.
 - c) Fortøyning.
 - d) Passasjertjenester.
 - e) Innsamling av avfall og lasterester fra skip.
 - f) Losing.
 - g) Buksering.
3. Artikkel 11 nr. 2 får også anvendelse på mudring.
4. Denne forordning får anvendelse på alle sjøhavner i det transeuropeiske transportnettet, som oppført i vedlegg II til forordning (EU) nr. 1315/2013.
5. Medlemsstatene kan beslutte å ikke anvende denne forordning på sjøhavner i det samlede nettet, som ligger i de mest fjertliggende regionene som nevnt i artikkel 349 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte. Dersom medlemsstatene beslutter å ikke anvende denne forordning på slike sjøhavner, skal de underrette Kommisjonen om denne beslutningen.
6. Medlemsstatene kan også anvende denne forordning på andre sjøhavner. Dersom medlemsstatene beslutter å anvende denne forordning på andre sjøhavner, skal de underrette Kommisjonen om sin beslutning.
7. Denne forordning berører ikke europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/23/EU⁽¹⁾, 2014/24/EU⁽²⁾ og 2014/25/EU.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordning menes med

- 1) «bunkring» levering av fast, flytende eller gassformig brensel eller annen energikilde som brukes til framdrift av fartøy samt

(1) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/23/EU av 26. februar 2014 om tilbeding av konsesjonskontrakter (EUT L 94 av 28.3.2014, s. 1).

(2) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/24/EU av 26. februar 2014 om offentlige innkjøp og om oppheving av direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 av 28.3.2014, s. 1).

2) godshåndteringsorganisering og håndtering av gods mellom det transporterende fartøyet og land, enten det er for import, eksport eller forsendelse av gods, herunder bearbeiding, surring, løsing av surring, stuing, transport og midlertidig lagring av godset i den relevante godshåndteringsterminalen og i direkte tilknytning til transport av godset, med unntak av, med mindre medlemsstaten bestemmer noe annet, lagring, tømning, ompakking eller andre verdiøkende tjenester knyttet til godset,

- 3) «vedkommende myndighet» ethvert offentlig eller privat organ som på lokalt, regionalt eller nasjonalt plan har rett til, i henhold til nasjonal rett eller nasjonale instrumenter, å utføre virksomhet knyttet til organisering og administrasjon av havnevirksomhet, sammen med eller i stedet for havneadministrasjonen,
 - 4) «mudring» fjerning av sand, sedimenter eller andre stoffer fra bunnen av den vannveien som fører til havnen, eller i havneområdet som hører inn under havneadministrasjonens myndighetsområde, herunder disponering av fjernede materialer, slik at fartøyer kan anløpe havnen; dette omfatter både den opprinnelige fjerningen (anleggsmudring) og vedlikeholdsmudring som er utført for å holde vannveien åpen, men som ikke er en havnetjeneste som tilbys for brukeren,
 - 5) «havneadministrasjon» ethvert offentlig eller privat organ som i henhold til nasjonal rett eller nasjonale instrumenter har som oppgave eller har myndighet til, på lokalt plan, å administrere og forvalte havneinfrastrukturen og én eller flere av følgende oppgaver i den berørte havnen, enten i forbindelse med annen virksomhet eller ikke: samordning av havnetrafikken, forvaltning av havnetrafikken, samordning av virksomheten til aktørene i den berørte havnen, og kontroll av virksomheten til operatørene i den berørte havnen,
 - 6) «fortøynings» tjenester for å legge til eller kaste loss, herunder forhaling langs kaien, som kreves for sikker drift av et fartøy i havnen eller på vannveien til havnen,
 - 7) «passasjertjenester» organisering og håndtering av passasjerer, deres bagasje og kjøretøyer mellom det transporterende fartøyet og land, og omfatter også behandling av personopplysninger og transport av passasjerer innenfor den berørte passasjerterminalen,
 - 8) «losing» veiledningstjeneste for fartøy utført av en los eller en losstasjon for å muliggjøre sikker innseiling og utseiling av fartøyet i vannveien til havnen eller sikker navigering i havnen,
 - 9) «havneinfrastrukturvederlag» et vederlag som innkreves til direkte eller indirekte fordel for havneadministrasjonen eller for vedkommende myndighet, for bruk av infrastruktur, anlegg og tjenester, herunder vannveien til den berørte havnen, samt adgang til ekspedisjon av passasjerer og gods, med unntak av vederlag for leie av grunn samt vederlag med tilsvarende virkning,
 - 10) «innsamling av avfall og lasterester fra skip» mottak av avfall og lasterester fra skip ved alle faste, flytende eller mobile anlegg som kan ta imot avfall eller lasterester fra skip som definert i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/59/EF⁽¹⁾,
 - 11) «havnetjenestevederlag» et vederlag som innkreves til fordel for leverandøren av havnetjenester og betales av brukerne av den berørte tjenesten,
 - 12) «havnetjenestekontrakt» en formell og rettslig bindende avtale eller en rettsakt med tilsvarende rettsvirkning mellom en leverandør av havnetjenester og en havneadministrasjon eller en vedkommende myndighet, som har som formål å levere én eller flere havnetjenester, uten at dette berører den måten leverandører av havnetjenester utpekes på,
- (1) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/59/EF av 27. november 2000 om mottaksanlegg i havner for avfall og lasterester fra skip (EFT L 332 av 28.12.2000, s. 81).
- 13) «leverandør av havnetjenester» enhver fysisk eller juridisk person som leverer eller ønsker å levere, mot vederlag, én eller flere kategorier av havnetjenester,
 - 14) «forpliktelse til å yte offentlig tjeneste» et krav som er definert eller fastsatt for å sikre levering av disse havnetjenestene eller virksomhet som er av allmenn interesse, som en operatør av egen forretningsmessig interesse ikke ville påta seg, eller ikke ville påta seg i samme grad eller på samme vilkår,
 - 15) «nærskipsfart» transport av gods og passasjerer til sjøs mellom havner i det geografiske Europa eller mellom disse havnene og havner i ikke-europeiske land med en kystlinje mot de innelukkede havene som grenser til Europa,

- 16) «sjøhavn» et land- og vannområde som består av slik infrastruktur og slikt utstyr som i første rekke tillater mottak av fartøyer, lasting og lossing av fartøyer, lagring av gods, mottak og levering av nevnte gods og ombordstigning og ilandstigning av passasjerer, besetning og andre personer samt annen infrastruktur som er nødvendig for transportforetak i havneområdet,
- 17) «buksering» den bistanden som en slepebåt yter til et fartøy for å muliggjøre sikker innseiling til eller utseiling fra havnen eller sikker navigering i havnen ved å hjelpe fartøyet med å manøvrere,
- 18) «vannvei» atkomst sjøveien til en havn fra åpent hav, for eksempel havneinnseilinger, farleder, elver, kanaler og fjorder, forutsatt at slike vannveier hører inn under havneadministrasjonens myndighetsområde.

KAPITTEL II

LEVERING AV HAVNETJENESTER

Artikkel 3

Organisering av havnetjenester

1. Markedsadgangen for levering av havnetjenester i sjøhavner kan, i samsvar med denne forordning, være underlagt
 - a) minstekrav for levering av havnetjenester,
 - b) begrensninger av antallet leverandører,
 - c) forpliktelse til å yte offentlige tjenester,
 - d) begrensninger knyttet til interne operatører.
2. Medlemsstatene kan i henhold til nasjonal rett beslutte å ikke pålegge én eller flere kategorier av havnetjenester noen av vilkårene nevnt i nr. 1.
3. Vilkårene for adgang til anlegg, installasjoner og utstyr i havnen skal være rettfærdige, rimelige og ikke-diskriminerende.

Artikkel 4

Minstekrav for levering av havnetjenester

1. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet kan kreve at leverandører av havnetjenester, herunder underleverandører, oppfyller minstekravene for å utføre de aktuelle havnetjenestene.
2. Minstekravene som er fastsatt i nr. 1, kan bare gjelde følgende:
 - a) De faglige kvalifikasjonene til leverandøren av havnetjenester, dennes personale og de fysiske personene som faktisk og fortløpende leder havnetjenesteleverandørens virksomhet.
 - b) Den økonomiske evnen til leverandøren av havnetjenester.
 - c) Utstyret som er nødvendig for å levere den relevante havnetjenesten under normale og sikre forhold samt evnen til å holde dette utstyret i påkrevd stand.
 - d) Tilgjengeligheten av den relevante havnetjenesten for alle brukere, ved alle kai plasser og uten avbrytelser, døgnet rundt hele året.
 - e) Oppfyllelse av krav til sjøsikkerhet eller til sikkerhet i forbindelse med havnen eller adgang til den, dens anlegg, utstyr og arbeidstakere og andre personer.
 - f) Oppfyllelse av lokale, nasjonale og internasjonale miljøkrav og Unionens miljøkrav.

- g) Oppfyllelse av de sosial- og arbeidsrettslige forpliktelsene som gjelder i medlemsstaten der den berørte havnen ligger, herunder bestemmelsene i gjeldende tariffavtaler, bemanningskrav og krav til arbeidstid og hviletid for sjøfolk, og av de gjeldende reglene for arbeidstilsyn.
 - h) Havnetjenesteleverandørens gode vandel, som fastsatt i samsvar med eventuell gjeldende nasjonal rett om god vandel, samtidig som det tas hensyn til eventuelle tungtveiende grunner til å betvile havnetjenesteleverandørens pålitelighet.
3. Dersom en medlemsstat anser at det er nødvendig å pålegge et flaggkrav for å sikre fullt samsvar med nr. 2 bokstav g) for fartøyer som hovedsakelig brukes til buksering eller fortøyning i havner som ligger på dens territorium, skal medlemsstaten, uten at det berører nr. 4, underrette Kommissjonen om sin beslutning før kunngjøringen av en konkurranse, eller i fravær av kunngjøring av konkurranse, før det pålegges et flaggkrav.
4. Minstekravene skal
- a) være gjennomsiktede, objektive, ikke-diskriminerende, forholdsmessige og relevante for kategorien og arten av den berørte havnetjenesten,
 - b) oppfylles inntil retten til å levere en havnetjenesten utløper.
5. Dersom minstekravene omfatter særlige kunnskaper om lokale forhold, skal havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet sikre at det er tilstrekkelig tilgang til opplysninger, på gjennomsiktede og ikke-diskriminerende vilkår.
6. I tilfellene nevnt i nr. 1 skal havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet offentliggjøre minstekravene nevnt i nr. 2 samt prosedyren for tildeling av rett til å levere havnetjenester i henhold til disse kravene innen 24. mars 2019, eller når det gjelder minstekravene som skal gjelde etter denne datoen, minst tre måneder før datoen da disse kravene får anvendelse. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet skal på forhånd underrette leverandører av havnetjenester om alle endringer i kriteriene eller i prosedyren.
7. Denne artikkel berører ikke artikkel 7.

Artikkel 5

Prosedyre for å sikre oppfyllelse av minstekrav

- 1. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet skal behandle leverandører av havnetjenester på en gjennomiktig, objektiv, ikke-diskriminerende og forholdsmessig måte.
- 2. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet skal gi eller nekte rett til å levere havnetjenester på grunnlag av minstekravene fastsatt i samsvar med artikkel 4, innen et rimelig tidsrom, som i alle tilfeller ikke skal vare lenger enn fire måneder, etter å ha mottatt en søknad om tildeling av en slik rett og de nødvendige dokumentene.
- 3. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet skal behørig begrunne enhver slik nektelse på grunnlag av minstekravene fastsatt i artikkel 4 nr. 2.
- 4. Eventuelle begrensninger eller tilbakekallinger fra havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet av retten til å levere en havnetjeneste, skal være behørig begrunnet og være i samsvar med nr. 1.

Artikkel 6

Begrensninger av antallet leverandører av havnetjenester

- 1. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet kan begrense antallet leverandører av havnetjenester for en bestemt havnetjeneste av én eller flere av følgende grunner:
 - a) Mangel på eller forbeholdt bruk av grunn eller områder ved vann, forutsatt at begrensningen er i samsvar med de beslutningene eller planene som er godkjent av havneadministrasjonen og eventuelt andre offentlige myndigheter i samsvar med nasjonal rett.

- b) Fraværet av en slik begrensning hindrer oppfyllelse av forpliktelser til å yte offentlig tjenester som fastsatt i artikkel 7, herunder når slikt fravær fører til urimelig høye kostnader knyttet til oppfyllelsen av slike forpliktelser for havneadministrasjonen, vedkommende myndighet eller brukerne av havnen.
- c) Fraværet av en slik begrensning strider mot behovet for å sikre en sikker, pålitelig og miljømessig bærekraftig havnedrift.
- d) Havneinfrastrukturens kjennetegn eller arten av havnetrafikken er slik at den gjør det umulig for flere leverandører av havnetjenester å utføre virksomhet i havnen.
- e) Dersom det i henhold til artikkel 35 i direktiv 2014/25/EU er fastslått at en havnesektor eller delsektor, sammen med dens havnetjenester, i en medlemsstat utfører en virksomhet som er direkte konkurranseutsatt i samsvar med artikkel 34 i nevnte direktiv. I slike tilfeller får nr. 2 og 3 i denne artikkel ikke anvendelse.
2. For å gi alle berørte parter mulighet til å framlegge merknader innen en rimelig frist, skal havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet offentliggjøre eventuelle forslag om å begrense antallet leverandører av havnetjenester i samsvar med nr. 1, sammen med begrunnelsen for det minst tre måneder før vedtakelsen av beslutningen om å begrense antallet leverandører av havnetjenester.
3. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet skal offentliggjøre den vedtatte beslutningen om å begrense antallet leverandører av havnetjenester.
4. Dersom havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet beslutter å begrense antallet leverandører av havnetjenester, skal dette skje i henhold til en utvelgingsprosedyre som er åpen for alle berørte parter, ikke-diskriminerende og gjennomiktig. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet skal offentliggjøre opplysninger om den havnetjenesten som skal leveres og om utvelgingsprosedyren, og skal sikre at alle vesentlige opplysninger som er nødvendige for å utarbeide søknadene, faktisk er tilgjengelige for alle berørte parter. Berørte parter skal få tilstrekkelig lang frist til at de kan foreta en meningsfull vurdering og utarbeide sine søknader. Under normale omstendigheter skal denne perioden være minst 30 dager.
5. Nr. 4 får ikke anvendelse i tilfellene nevnt i nr. 1 bokstav e) og i nr. 7 i denne artikkel samt i artikkel 8.
6. Dersom havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet tilbyr havnetjenester enten selv eller gjennom en juridisk selvstendig enhet som den direkte eller indirekte kontrollerer, skal den berørte medlemsstaten treffe nødvendige tiltak for å unngå interessekonflikter. Dersom det ikke foreligger slike tiltak, skal antallet leverandører ikke være mindre enn to, med mindre én eller flere av grunnene nevnt i nr. 1 begrunner en begrensning av antallet leverandører av havnetjenester til en enkelt leverandør.
7. Medlemsstatene kan beslutte at deres havner i det samlede nettet, som ikke oppfyller kriteriene i artikkel 20 nr. 2 bokstav b) i forordning (EU) nr. 1315/2013, kan begrense antallet tjenesteleverandører for en bestemt havnetjeneste. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om en slik beslutning.

Artikkel 7

Forpliktelser til å yte offentlig tjenester

1. Medlemsstatene kan beslutte å pålegge leverandører av havnetjenester plikt til å yte offentlige tjenester i forbindelse med havnetjenester, og kan overdra retten til å pålegge slike forpliktelser til havneadministrasjonen eller til vedkommende myndighet for å sikre minst ett av følgende elementer:
- a) Tilgjengeligheten av havnetjenesten for alle havnebrukere, ved alle kaiplasser og uten avbrytelser, døgnet rundt hele året.
- b) Tilgjengeligheten av tjenesten for alle brukere på like vilkår.
- c) En overkommelig pris for tjenesten for visse brukerkategorier.
- d) Havnedriftens sikkerhet eller miljømessige bærekraft.

- e) Levering av tilstrekkelige transporttjenester til offentligheten.
 - f) Territorial utjevning.
2. Forpliktelsene til å yte offentlige tjenester nevnt i nr. 1 skal være klart definerte, gjennomsiktige, ikke-diskriminerende og kontrollerbare, og skal sikre alle leverandører av havnetjenester som er etablert i Unionen, adgang på like vilkår.
 3. Dersom en medlemsstat beslutter å pålegge forpliktelser til å yte offentlige tjenester for samme tjeneste i alle de sjøhavnene som omfattes av denne forordning, skal den underrette Kommissjonen om disse forpliktelsene.
 4. I tilfelle av en forstyrrelse i havnetjenestene som omfattes av forpliktelsene til å yte offentlig tjenester, eller overhengende fare for at en slik situasjon oppstår, kan havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet treffe nødtiltak. Nødtiltaket kan ta form av en direkte tildeling slik at tjenesten overføres til en annen leverandør i et tidsrom på høyst to år. I dette tidsrommet skal havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet enten innlede en ny prosedyre for å velge en leverandør av havnetjenester eller anvende artikkel 8. Kollektiv arbeidskamp som finner sted i samsvar med nasjonal rett, skal ikke anses som en forstyrrelse av havnetjenester som det kan treffes nødtiltak for.

Artikkel 8

Intern operatør

1. Uten at det berører artikkel 6 nr. 6 kan havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet beslutte å tilby en havnetjeneste enten selv eller gjennom en juridisk selvstendig enhet som den har en grad av kontroll over tilsvarende den kontrollen den har over sine egne avdelinger, forutsatt at artikkel 4 gjelder likt for alle operatører som tilbyr den berørte havnetjenesten. I slike tilfeller skal leverandøren av havnetjenester anses som en intern operatør i henhold til denne forordning.
2. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet skal anses å ha en grad av kontroll over en juridisk selvstendig enhet tilsvarende den kontrollen den har over sine egne avdelinger, bare dersom den har en avgjørende innflytelse på både strategiske mål og viktige beslutninger i det berørte rettssubjektet.
3. I tilfellene nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav a)-d), er den interne operatøren begrenset til å utføre de tildelte havnetjenestene bare i den havnen eller de havnene hvor operatøren har fått i oppdrag å levere havnetjenesten.

Artikkel 9

Ivaretagelse av arbeidstakernes rettigheter

1. Denne forordning skal ikke påvirke anvendelsen av sosialrettslige og arbeidsrettslige regler i medlemsstatene.
2. Uten at det berører unionsrett eller nasjonal rett, herunder gjeldende tariffavtaler mellom partene i arbeidslivet, skal havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet kreve at den utpekte leverandøren av havnetjenester gir personalet arbeidsvilkår som er i samsvar med gjeldende sosial- og arbeidsrettslige forpliktelser og oppfyller de sosiale standardene som er fastsatt i unionsretten, nasjonal rett eller tariffavtaler.
3. I tilfelle bytte av leverandør av havnetjenester på grunn av tildeling av en konsesjon eller en offentlig kontrakt, kan havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet kreve at rettighetene og pliktene til den avtroppende leverandøren av havnetjenester, som følge av en arbeidsavtale eller et arbeidsforhold som er definert i nasjonal rett, og som foreligger på tidspunktet for byttet, overdras til den nytnevnte leverandøren av havnetjenester. I et slikt tilfelle skal personalet som tidligere var ansatt av den avtroppende leverandøren av havnetjenester, få de samme rettighetene som de ville ha hatt dersom det hadde dreid seg om overdragelse av foretak i henhold til direktiv 2001/23/EF.
4. Dersom det i sammenheng med levering av havnetjenester skjer en overføring av personale, skal anbudsgrunnlag og havnetjenestekontrakter omfatte en liste over det berørte personalet samt klare og tydelige opplysninger om deres avtalefestede retter og de vilkår de ansatte anses å være knyttet til tjenestene på.

Artikkel 10

Unntak

1. Dette kapittel og artikkel 21 får ikke anvendelse på godshåndtering, passasjertjenester eller losing.
2. Medlemsstatene kan beslutte å anvende dette kapittel og artikkel 21 på losing. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om en slik beslutning.

KAPITTEL III

ØKONOMISK INNSYN OG UAVHENGIGHET

Artikkel 11

Innsyn i de økonomiske forbindelsene

1. De økonomiske forbindelsene mellom offentlige myndigheter og en havneadministrasjon eller en annen enhet som leverer havnetjenester på dens vegne, og som mottar offentlige midler, skal framgå på en gjennomsiiktig måte i regnskapssystemet for klart å vise følgende:
 - a) De offentlige midlene som offentlige myndigheter direkte stiller til rådighet for de berørte havneadministrasjonene.
 - b) De offentlige midlene som offentlige myndigheter stiller til rådighet gjennom offentlige foretak eller offentlige finansinstitusjoner.
 - c) Det bruksområdet som disse offentlige midlene er blitt tildelt for.
2. Dersom havneadministrasjonen som mottar offentlige midler, selv leverer havnetjenester eller mudringstjenester, eller et annet foretak leverer slike tjenester på dens vegne, skal den holde regnskapene for den offentlig finansierte havnetjenesten eller mudringstjenesten atskilt fra regnskapene for sin øvrige virksomhet på en slik måte at
 - a) alle kostnader og inntekter posteres og fordeles korrekt på grunnlag av konsekvent anvendte og saklig begrunnede prinsipper for føring av kostnadsregnskap,
 - b) det klart angis hvilke prinsipper for føring av kostnadsregnskap som ligger til grunn for de atskilte regnskapene.
3. De offentlige midlene nevnt i nr. 1 skal omfatte aksjekapital og egenkapitallignende kvasikapital, tilskudd som ikke skal tilbakebetales, tilskudd med vilkårlig tilbakebetaling, lån, herunder kassakreditter og forskudd på kapitaltilførsler, garantier gitt til havneadministrasjonen av offentlige myndigheter og andre former for offentlig finansiell støtte.
4. Havneadministrasjonen eller andre foretak som tilbyr havnetjenester på dens vegne, skal oppbevare opplysninger om de økonomiske forbindelsene nevnt i nr. 1 og 2 i fem år fra utgangen av det regnskapsåret opplysningene gjelder.
5. Havneadministrasjonen eller andre foretak som tilbyr havnetjenester på dens vegne, skal ved en formell klage og på anmodning gjøre tilgjengelig for vedkommende myndighet i den berørte medlemsstaten de opplysningene som er nevnt i nr. 1 og 2, og eventuelle tilleggsopplysninger den anser som nødvendige for å foreta en grundig vurdering av de framlagte opplysningene og vurdere overholdelsen av denne forordning i samsvar med konkurransereglene. Den berørte myndigheten skal på anmodning gjøre disse opplysningene tilgjengelige for Kommisjonen. Opplysningene skal oversendes innen tre måneder etter anmodningsdatoen.
6. Dersom havneadministrasjonen eller andre foretak som tilbyr havnetjenester på dens vegne, ikke har mottatt offentlige midler i foregående regnskapsår, men begynner å motta offentlige midler, skal den anvende nr. 1 og 2 fra det regnskapsåret som følger etter overføringen av offentlige midler.

7. Dersom offentlige midler er utbetalt som erstatning for en forpliktelse til å yte offentlig tjeneste, skal de føres separat i de relevante regnskapene og kan ikke overføres til noen annen tjeneste eller forretningsvirksomhet.

8. Medlemsstatene kan beslutte at nr. 2 i denne artikkel ikke får anvendelse på de av deres havner i det samlede nettet som ikke oppfyller kriteriene fastsatt i artikkel 20 nr. 2 i forordning (EU) nr. 1315/2013, når dette fører til uforholdsmessige store administrative byrder, forutsatt at alle offentlige midler som er mottatt, og bruken av dem for å levere havnetjenester, forblir helt gjennomsluttende i regnskapssystemet. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen på forhånd om en slik beslutning.

Artikkel 12

Havnetjenestevederlag

1. Vederlagene for tjenestene som leveres av en intern operatør i henhold til en forpliktelse til å yte offentlig tjeneste, vederlagene for lostjenester som ikke er utsatt for reell konkurranse, og vederlagene som innkreves av leverandører av havnetjenester, som nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav b), skal fastsettes på en gjennomsluttende, objektiv og ikke-diskriminerende måte, og skal stå i forhold til kostnadene ved tjenesten som leveres.

2. Betaling av havnetjenestevederlag kan integreres i andre betalinger, for eksempel betaling av havneinfrastrukturvederlag. I slike tilfeller skal leverandøren av havnetjenester og eventuelt havneadministrasjonen påse at beløpet for havnetjenestevederlag fortsatt lett kan identifiseres av brukeren av havnetjenesten.

3. Leverandøren av havnetjenester skal ved en formell klage og på anmodning gjøre tilgjengelig for vedkommende myndighet i den berørte medlemsstaten alle relevante opplysninger om hvilke elementer som utgjør grunnlaget for å fastsette strukturen og nivået på de havnetjenestevederlagene som omfattes av nr. 1.

Artikkel 13

Havneinfrastrukturvederlag

1. Medlemsstatene skal sikre at det innkreves et havneinfrastrukturvederlag. Dette skal ikke hindre leverandører av havnetjenester som bruker havneinfrastrukturen, i å innkreve havnetjenestevederlag.

2. Betaling av havneinfrastrukturvederlagene kan integreres i andre betalinger, for eksempel betaling av havnetjenestevederlag. I slike tilfeller skal havneadministrasjonen påse at det beløpet som utgjøres av havnetjenestevederlaget, fortsatt lett kan identifiseres av brukeren av havneinfrastrukturen.

3. For å bidra til et effektivt system for infrastrukturvederlag, skal havneinfrastrukturvederlagenes struktur og nivå fastsettes i samsvar med havnens egen forretningsstrategi og investeringsplaner, og overholde konkurransereglene. Dersom det er relevant, skal slike vederlag også oppfylle de allmenne kravene som er fastsatt innenfor rammen av den berørte medlemsstatens generelle havnepolitikk.

4. Uten at det berører nr. 3 kan havneinfrastrukturvederlagene variere i samsvar med havnens egen økonomiske strategi og dens arealplanleggingspolitikk, i forbindelse med blant annet visse brukerkategorier, eller for å fremme en mer effektiv bruk av havneinfrastrukturen, nærskipsfart eller god miljøprestasjon, energieffektivitet eller karboneffektivitet for transportvirksomheten. Kriteriene for en slik variasjon skal være gjennomsluttende, objektive og ikke-diskriminerende, og skal være i samsvar med konkurranseretten, herunder reglene for statsstøtte. Havneinfrastrukturvederlagene kan ta hensyn til eksterne kostnader og kan variere avhengig av handelspraksis.

5. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet skal påse at havnebrukerne og representanter for eller sammenslutninger av havnebrukerne underrettes om havneinfrastrukturvederlagenes art eller størrelse. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet skal påse at brukerne av havneinfrastrukturen underrettes om alle endringer i havneinfrastrukturvederlagenes art eller størrelse minst to måneder før datoen da disse endringene trer i kraft. Havneadministrasjonen eller vedkommende myndighet har ikke plikt til å opplyse om differensiering av vederlagene som er et resultat av individuelle forhandlinger.

6. Havneadministrasjonen skal ved en formell klage og på anmodning gjøre tilgjengelig for vedkommende myndighet i den berørte medlemsstat de opplysningene som er nevnt i nr. 4 og 5, og alle relevante opplysninger om hvilke elementer som utgjør grunnlaget for å fastsette havneinfrastrukturvederlagenes struktur og nivå. Nevnte myndighet skal på anmodning gjøre disse opplysningene tilgjengelige for Kommisjonen.

KAPITTEL IV

ALMINNELIGE BESTEMMELSER OG SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 14

Opplæring av personale

Leverandører av havnetjenester skal sikre at ansatte får nødvendig opplæring for å tilegne seg de kunnskapene som er avgjørende for deres arbeid, med særlig vekt på helse- og sikkerhetsaspekter, og at opplæringskravene oppdateres regelmessig for å møte utfordringene som de teknologiske nyvinningene medfører.

Artikkel 15

Samråd med havnebrukere og andre berørte parter

1. Havneadministrasjonen skal i samsvar med gjeldende nasjonal rett rådføre seg med havnebrukere om sin avgiftspolitik, herunder i tilfellene som omfattes av artikkel 8. Slikt samråd skal omfatte vesentlige endringer i havneinfrastrukturvederlag og havnetjenestevederlag i tilfeller hvor interne operatører tilbyr havnetjenester innenfor rammen av forpliktelsene til å yte offentlige tjenester.
2. Havneadministrasjonen skal i samsvar med gjeldende nasjonal rett rådføre seg med havnebrukere og andre berørte parter om viktige spørsmål som omfattes av dets myndighet angående
 - a) samordning av havnetjenester innenfor havneområdet,
 - b) tiltak for å forbedre forbindelsene til opplandet, herunder tiltak for å utvikle og forbedre effektiviteten av transport på jernbane og på innlands vannveier,
 - c) effektiviteten av administrative prosedyrer i havnen og tiltak for å forenkle dem,
 - d) miljøspørsmål,
 - e) arealplanlegging og
 - f) tiltak for å ivareta sikkerheten i havneområdet, herunder når det er relevant, havnearbeidernes helse og sikkerhet.
3. Leverandører av havnetjenester skal gjøre tilstrekkelige opplysninger om havnetjenestevederlagenes art og størrelse tilgjengelige for havnebrukere.
4. Havneadministrasjonen og leverandører av havnetjenester skal sikre fortrolig behandling av følsomme forretningsopplysninger når de utfører sine plikter i henhold til denne artikkel.

Artikkel 16

Klagebehandling

1. Hver medlemsstat skal sikre at det finnes en effektiv prosedyre for å behandle klager som oppstår i forbindelse med anvendelsen av denne forordning for de av dens sjøhavner som omfattes av denne forordning.
2. Klagebehandling skal utføres på en måte som hindrer interessekonflikter og som er funksjonelt uavhengig av alle havneadministrasjoner eller leverandører av havnetjenester. Medlemsstatene skal sikre at det finnes et faktisk og funksjonelt skille mellom klagebehandling på den ene side, og eierforhold til og forvaltning av havner, levering av havnetjenester og havnebruk på den annen side. Klagebehandlingen skal være upartisk og gjennomskiktig, og skal ta behørig hensyn til retten til fritt å drive virksomhet.

3. Klager skal innleveres i medlemsstaten for den havnen der tvisten antas å ha sin opprinnelse. Medlemsstatene skal sikre at havnebrukere og andre berørte parter underrettes om hvor og hvordan en klage skal innleveres, og hvilke myndigheter som har ansvar for klagebehandlingen.
4. Myndighetene som har ansvar for klagebehandlingen, skal når det er relevant, samarbeide for å gi hverandre gjensidig bistand i tvister som omfatter parter som er etablert i forskjellige medlemsstater.
5. Myndighetene som har ansvar for klagebehandlingen, skal i samsvar med nasjonal rett ha myndighet til å kreve at havneadministrasjoner, leverandører av havnetjenester og havnebrukere gir dem opplysninger om en klage.
6. Myndighetene som har ansvar for klagebehandlingen, skal i samsvar med nasjonal rett ha myndighet til å treffe beslutninger med bindende virkning, som er underlagt domstolskontroll dersom det er relevant.
7. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om prosedyren for klagebehandling og om de myndighetene som er nevnt i nr. 3, innen 24. mars 2019, og deretter om eventuelle endringer i disse opplysningene. Kommisjonen skal offentliggjøre og regelmessig oppdatere slike opplysninger på sitt nettsted.
8. Medlemsstatene skal, når det er relevant, utveksle generelle opplysninger om anvendelsen av denne artikkel. Kommisjonen skal støtte et slikt samarbeid.

Artikkel 17

Vedkommende myndigheter

Medlemsstatene skal sikre at havnebrukere og andre berørte parter underrettes om vedkommende myndigheter nevnt i artikkel 11 nr. 5, artikkel 12 nr. 3 og artikkel 13 nr. 6. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om disse myndighetene innen 24. mars 2019, og deretter om eventuelle endringer i disse opplysningene. Kommisjonen skal offentliggjøre og regelmessig oppdatere slike opplysninger på sitt nettsted.

Artikkel 18

Klageadgang

1. Enhver part med en rettmessig interesse skal ha rett til å påklage beslutningene eller enkelttiltakene som treffes i henhold til denne forordning av havneadministrasjonen, vedkommende myndighet eller annen vedkommende nasjonal myndighet. Klageinstansen skal være uavhengig av de berørte partene og kan være domstoler.
2. Når klageinstansen nevnt i nr. 1 ikke er en rettsinstans, skal dens beslutninger begrunnes skriftlig. Beslutningene skal også gjennomgås av en nasjonal domstol.

Artikkel 19

Sanksjoner

Medlemsstatene skal fastsette regler for sanksjoner som får anvendelse ved overtredelse av denne forordning, og treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at sanksjonene gjennomføres. De fastsatte sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om disse tiltakene innen 24. mars 2019 og skal umiddelbart underrette den om eventuelle senere endringer som berører dem.

Artikkel 20

Rapport

Komisjonen skal senest 24. mars 2023 framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet om anvendelsen og virkningen av denne forordning.

Rapporten skal ta hensyn til alle framskritt som er gjort innenfor rammen av EUs komité for sosial dialog i havnesektoren.

Artikkel 21

Overgangsbestemmelser

1. Denne forordning får ikke anvendelse på havnetjenestekontrakter som ble inngått før 15. februar 2017 og som er tidsbegrensede.

2. Havnetjenestekontrakter som er inngått før 15. februar 2017 og som ikke tidsbegrensede, eller som har tilsvarende virkning, skal endres for å etterkomme denne forordning senest 1. juli 2025.

Artikkel 22

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 24. mars 2019.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg 15. februar 2017.

For Europaparlamentet

A. TAJANI

President

For Rådet

I. BORG

Formann

UOFFISIELL OVERSETTELSE